

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2016

**Életfa Általános és
Alapfokú Művészeti Iskola**

*"If you have success, don't be conceited,
If you have difficulties, don't look back,
Trust yourself."*

*"Ha sikered van, ne bízd el magad,
Ha nehézséged van, ne nézz hátra,
Bízz Magadban!"*

Tartalomjegyzék

Praeambulum.....	5
I. Nevelési program.....	8
1. Fejlesztési területek, nevelési célok, feladatok:.....	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai:.....	8
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:.....	9
1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, önismeret, társas kultúra:.....	12
1.4. A testi és lelki egészségre nevelés.....	13
1.5. A családi életre nevelés.....	13
1.6. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	13
1.7. Az erkölcsi nevelés.....	14
1.8. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	14
1.9. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	15
1.10. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység:.....	15
1.11. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:.....	15
1.12. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:.....	16
1.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:.....	16
1.14. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok:.....	16
1.15. A sajátos nevelési igényű, ill. kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:.....	16
1.16. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	17
1.17. Pályaorientáció.....	18
1.18. Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	18
1.19. Médiatudatosságra nevelés.....	18
2. Az iskolában folyó nevelés-oktatás szinterei:.....	18
2.1. Tanórai foglalkozások.....	18
2.2. Tanórán belüli nem szakrendszerű oktatás, heti órarendben.....	18
2.3. Sajátos, más, korszerű tanulási-tanítási, tanulásszervezési pedagógiai módszerek alkalmazása:.....	19
2.3.1. Évköri projektek.....	19
2.3.2. A tanév eleji 2 napos hagyományos tanulmányi kirándulás.....	20
2.3. Egyéb foglalkozások.....	20
2.4. Közéleti tevékenységek.....	21
2.5. Egyéb horizontális oktatási formák, szakmai kapcsolatok.....	21
3. A tanítás-tanulás területei.....	21
3.1. Fejlesztési területek – nevelési célok.....	21
3.2. Kulcskompetenciák.....	21
3.2.1. Anyanyelvi kommunikáció.....	21
3.2. 2. Idegen nyelvi kommunikáció.....	22
3.2. 3. Matematikai kompetencia.....	22
3.2.4. Természettudományos és technikai kompetencia.....	23
3.2. 5. Digitális kompetencia.....	24
3.2. 6. Hatékony, önálló tanulás.....	24
3.2. 7. Szociális és állampolgári kompetencia.....	25
3.2. 8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.....	26
3.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.....	26

3.2. 10. További releváns kompetenciaterületek.....	27
II. Helyi tanterv.....	28
1. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	28
1.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	28
1.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	29
1.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	30
1.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	31
2. Választott kerettanterv.....	32
2.1. A kerettantervben megállapított és felhasználható tanórák száma, és az egyéb foglalkozások időkerete.....	32
2.2. A mindennapos testnevelés, testnevelés órák.....	33
2.3. Az iskola szabadon tervezhető tantárgya: évköri projektek, amely tanórai keretben és az egyéb foglalkozások időkeretében is megjelenik.....	34
2.4. Egyéb foglalkozások.....	34
3. A tanuló tanulmányi munkájának, magatartásának ellenőrzésének, értékelésének, minősítésének módja Beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái:.....	35
3.1. A gyerekek értékelése:.....	35
3.2. A magatartás és szorgalom értékelése.....	37
4. Az otthoni felkészülés követelményei, szabályai.....	37
5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	37
6. Vizsgák.....	37
7. Kapcsolattartás külső és belső partnerekkel.....	39
7.1. Szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	39
7.2. Az iskola, mint tehetségpont.....	39
8. Az iskola egészségnevelési és egészségfejlesztési programja.....	39
8.1. Az általános iskola szerepe, feladatai az egészséges életre nevelés területén:.....	39
8.1.1. Általános feladatok:.....	39
8.1.2. A tanítási órák és az iskolán kívüli nevelés feladatai:.....	40
8.1.3. Játék és sport területén:.....	40
8.2. Az egészséges életre nevelés érdekében a pedagógusok feladatai:.....	40
8.2.1. Az alsó tagozatban végzett egészségnevelési munka:.....	40
8.2.2. A felső tagozatban végzett egészségnevelői munka.....	42
8.3. Az egészségnevelés várható eredményei:.....	45
8.4. Komplex intézményi mozgásprogram.....	46
8.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	46
9. Az iskola környezeti nevelési programja.....	47
9.1. A környezeti nevelési program alapjai.....	47
9.1.1. Helyzetelemzés, helyzetkép.....	47
9.1.2. Környezeti nevelés a hagyományos tanórai oktatás szervezésében.....	48
9.1.3. Környezeti nevelés a nem hagyományos tanórai oktatás szervezésében.....	48
9.2. Speciális feladatok:.....	48
9.3. Erőforrások.....	48
9.4. Az iskolán kívüli együttműködés.....	49
9.5. Alapelvek, jövőkép, célok.....	49
9.6. Konkrét célok:.....	50
9.7. Szaktárgyi célok:.....	50
9.8. Tanulásszervezési és tartalmi keretek.....	50

9.9. Módszerek	51
9.10. Taneszközök:.....	51
9.11. Iskolai környezet - Lásd a helyzetelemzésnél	52
9.12. Kapcsolatrendszer, kommunikáció	52
9.13. Iskolán belüli kommunikáció formái:	52
9.14. Iskolán kívüli kommunikáció formái:	52
9.15. Minőségfejlesztés	52
9.16. Továbbképzés.....	52
III. Az alapfokú művészetoktatás Pedagógiai Programja	54
1. Zeneművészeti ág:.....	54
1.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói:.....	54
1.2 A képzés struktúrája:.....	54
1.2.1. Tanszakok és tantárgyak	54
1.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés.....	58
2. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei:	61
3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei	61
4. Iskolánkban oktatható klasszikus zenei tantárgyak:.....	64
IV. A zeneművészeti ág pedagógiai programjának megvalósítása	66
1. Alapvető célok, feladatok.....	66
2. Az iskola, mint tehetségpont.	66
2.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:	66
2.2. A tehetséggondozás feltételei:.....	67
3. Szakmai fejlesztési törekvéseink:.....	68
4. Számonkérések, beszámoltatások	68
5. Az intézmény kulturális és ünnepi rendezvényei	69
5.1. Iskolaszintű versenyek, rendezvények	70
5.2. Szervezeti hagyományaink:.....	70

Praeambulum

Az iskola hivatalos megnevezése:

Életfa Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
OM azonosítója: OM 037494

Az iskola típusa:

Többcélú intézmény, összetett iskola.

Az iskola székhelye, címe:

8360 Keszthely, Vaszary Kolos u. 12. Tel: 06 / 83 / 320 007
06 /30 / 635 3537
e-mail: eletfa.iskola@gmail.com
eletfaiskola.keszthely@gmail.com

Az alapító neve:

Japán-Magyar Iskola Kft.
címe: 8360 Keszthely, Vaszary Kolos utca 12.

Az alapítás éve: 1997.

A fenntartó neve:

Esthajnalcsillag Oktatási Alapítvány
címe: 8360 Keszthely, Vaszary Kolos utca 12. Tel: 06 / 83 / 320 007
06 /30 / 635 3537
e-mail: eletfa.iskola@gmail.com
eletfaiskola.keszthely@gmail.com

A fenntartó típusa:

Közhasznú szervezet.

Az iskola működési engedélyének száma, kelte, kiadta:

ZAB/090/178-3-2016 Zalaegerszeg Zala Megyei Kormányhivatal (2016. október 17.)

Az iskola működési területe:

Keszthely és környéke, de lehetőség van a megfelelő feltételek fennállása esetén távolabbi településről jövő, vagy külföldi gyermek fogadására is.

Az egyes iskolai csoportok program szerinti létszáma:

Az évfolyamok száma:

8 általános iskolai évfolyam, és

a kt. 31.§ (2) bekezdése alapján maximum 12 évfolyam alapfokú művészetoktatás,
amely 2 év előképzőt, 6 év alapfokot és 4 év továbbképző osztályt tartalmaz.

Maximális létszám: - általános iskola: 100 fő

- alapfokú művészetoktatás: 100 fő

- Általános iskola (8 osztályos):

A mindenkor felleltételek (pl. osztálylétszám) függvényében, szükség szerint, az éves munkatervben meghatározott szempontoknak megfelelően osztályok, ill. csoportok összevonására kerülhet sor a Köznevelési Törvény alapján, a Nemzeti Alaptanterv, ill. választott Kerettanterv ajánlásainak elfogadásával, kiegészítve az iskola sajátos, gyermekközpontú, az egyéni adottságok figyelembevételének tanulásszervezésével és módszereivel. Ez a rugalmas csoportképzés lehetőségét is biztosítja.

- Alapfokú művészetoktatás (zeneiskola):

- A zenei képzés 18 tanszakon folyhat heti 4 órában, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban kiadott 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelettel kiadott kötelező követelmények és tantervi program alapján. (Működtethető tanszakok: furulya, fuvola, klarinét, zongora, hegedű, gordonka, kamarazene, oboa, szolfézs, szaxofon, ütőhangszer, szintetizátor-keyboard, kórus, kürt, trombita, gitár, magánének, népzene.)
- A zeneiskolai tanulmányok 6. évfolyama után a tanulók az iskolában művészeti alapvizsgát tehetnek.
- Lehetőség van még egyéb művészeti ágak indítására is (tánc, képzőművészet, iparművészet, színművészet, bábművészet)

Az iskola leírása és fontosabb jellemzői:

Az alapítványi iskolát 1997-ben japán pedagógusok és művészek adományából létrejött Japán–Magyar Iskola KFT. alapította azzal a céllal, hogy folytassa a keszthelyi önkormányzati Életfa Napközi Otthonos Óvoda Pedagógiai Nívódíjas személyiségközpontú, sokoldalú személyiségfejlesztésre irányuló pedagógiai programját iskolai feltételek és körülmények között.

Az iskola Keszthely város Ny-i lakótelepi környezetében van, az önkormányzati Életfa Napközi Otthonos Óvoda tetőterében épült. 1997-ben kezdte meg működését.

Az épület az iskolában elhelyezett gyermekek részére tágas, barátságos, otthonos, és kultúrált környezetet biztosít, összhangban az iskola pedagógiai célkitűzéseivel.

I. Nevelési program

1. Fejlesztési területek, nevelési célok, feladatok:

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai:

Az iskola a reformpedagógiai irányzatok nyomán haladva olyan nevelést-oktatást kíván megvalósítani, amelynek középpontjában a gyermek áll. Szervezeti keretei és formái, nevelésfilozófiája részben hasonlítanak a Jena Plan iskoláéhoz, tartalmában azonban más, a magyar és ezzel összefüggésben az európai kultúra értékeinek megismerésére és elfogadására, kritikai gondolkodásra nevel. Kiemelt feladat a japán kultúra értékeinek megismerése, valamint a világ más kultúrái iránti nyitottságra és érdeklődésre nevelés.

Az iskola egy teljes világkép átadására törekszik, amely azt jelenti, hogy az egyetemes örök törvények sokoldalú megismerését tartja fontosnak. Toleranciára, a sokszínűség, a pluralizmus elfogadására nevel. A szereteten alapuló humanista értékeket helyezi előtérbe, az ősi tudás értékeinek megismerésével, és megőrzésével együtt. Az iskola független intézmény, vallás mellett nem elkötelezett, politikai pártokhoz semmilyen módon nem kötődik.

A pedagógiai program legfontosabb vonása, hogy alkalmazkodik a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz, a komplex tudást, a sokoldalú műveltséget tekinti elengedőnek. A tanulást örömteli tevékenységgé kívánja tenni, amelyben a gyermek kielégítheti kíváncsiságát, képessé válik önállóan tanulni. Az ősi kultúra értékeinek megőrzésére, a természetes műveltség elsajátítására, a környezet és természet megbecsülésére és védelmére, a technikai-civilizációs eredmények felelős és erkölcsös felhasználására nevel. Kis létszámú tanulócsoportokban, az egyéni képességeket, tulajdonságokat és fejlődési tempót figyelembe véve oktatja és neveli a tanulókat. Sokféle lehetőséget biztosít a tanulás megszervezésére évfolyamonként elkülönítve, és tehetség, képesség, ill. érdeklődés szerint másfajta csoportosításban is.

Az iskola nevelőiskola, nemcsak ismereteket oktat, a gyermek egész személyiségének fejlesztésével foglalkozik. Iskolai feltételek között megvalósítja a nyugodt, otthonos légkört és körülményeket.

A jó teljesítmény elérése érdekében egyénre szabott differenciált komplex személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz, és arra törekszik, hogy minden gyerek eredményes és sikeres legyen, tehetségét kibontakoztathassa. A cél az, hogy a gyermekek önmagukhoz képest a leoptimálisabban fejlődjenek.

A kompetencia alapú oktatás évek során kialakult gyakorlata a pedagógusok egységes szemléletét tette lehetővé. Az újabb és újabb korszerűbb oktatási módszerek kipróbálása, bővítése a nevelőtestület további fejlődésének alapvető feltétele. Ennek érdekében az egész nevelőtestület részt vett az országos kompetencia alapú továbbképzéseken, előadásokon, konferenciákon, valamint műhelyfoglalkozáson, tréningeken is.

A kulcskompetenciák gyakorlattá vált fejlesztése a rugalmas tanulás-szervezésnél, a konstruktív, az interaktív pedagógiai, személyiség fejlesztő módszerek alkalmazásánál mutatkozik meg elsősorban. Ennek fontos eszközei: a kooperatív óraszervezés, a tanulásművészeti és projekt módszerek alkalmazása, az egyéni és csoportos differenciálás, az STD, és IKT és egyéb speciális eszközök alkalmazása. A tanulás során a gyerekek előzetes, belső értelmező kereteinek feltárása, a tudásrendszer megkonstruálását támogató tanulási környezet megteremtése lényeges szempont. A tanórákon kívüli tevékenységek, kiegészítik a

tanórai tevékenységeket. Ennek érdekében gondoskodunk arról, hogy a gyermekeknek legyen lehetőségük az öntevékenységre, olyan helyzetekben, amelyben gyakorolhatják a tudás felhasználását, a kooperációt, koncenzus készséget, toleranciát, az együttműködést, empátiát. Megfelelő tanulási környezetet alakítunk ki, ahol életszerű, valós problémákkal találkozhatnak a gyerekek, és lehetőségeket kapnak, hogy tudásukat más tantárgyak tanulásában, és az iskola világán kívül is alkalmazzák.

Az önálló ismeretszerzés utáni igény felébresztése állandó feladat. Ennek érdekében a könyvtár és múzeumok látogatása, a számítógép rendszeres használata, a közvetlen tapasztalatszerzés, a manualitás az ismeretszerzésben a hatékony és korszerű módszerek alkalmazása együtt megjelenik az iskolai tanításban.

Az iskola pedagógiai alapelve a gyermekközpontúság, személyiségközpontúság. Ez azt jelenti, hogy a gyermekből, a gyermek életkorilag változó testi-lelki-szellemi fejlődésének törvényszerűségeiből indul ki. Az orvostudomány, az élettan, az embertan, a pszichológia, vagy akár a néprajz segítségével meg kell ismerni, hogy a gyermeknek változó életkora során milyen szükségleteit kell kielégíteni ahhoz, hogy egészségesen és harmonikusan fejlődjön. Valljuk, hogy csak akkor lesz teljes értékű felnőtt, ha teljes értékű gyermekkort mondhat magáénak. Ezt tartjuk szem előtt akkor, amikor a nevelési és oktatási feladatok, ill. az ezek megvalósításához szükséges pedagógiai módszerek megtervezésére kerül sor. A nevelés során nemcsak az értelmi intelligencia fejlesztését kell szem előtt tartani, hanem az érzelmi intelligencia fejlesztését is, amelynek fontos eszközei a biztonságot, önbizalmat adó otthonos légkör és a művészetek hangsúlyossága az iskola életében. Ehhez biztosított a magas színvonalú, kultúrált környezet és a megfelelően képzett, és megfelelő kvalitásokkal rendelkező szakemberek, pedagógusok, akik olyan módszertani kultúrával kell, hogy rendelkezzenek, amely lehetővé teszi az iskola speciális célkitűzéseinek megvalósítását. Az általános iskolai oktatás-nevelés mellett zeneiskolai oktatásban is részesülnek a gyerekek.

Az alapfokú művészetoktatás jelenleg a zeneművészeti szakon működik, ahol az oktató-nevelő munka a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott tantervi követelmények, és tantervi program szerint folyik.

Valamennyi gyermek játszik hangszereken. A zenei képzésnek nagyon hatékony szerepe van a gyerekek képességeinek, készségeinek fejlesztésében, más tantárgyak esetében is. A társas zenélés, társas éneklés, valamint a vizuális kultúra is fontos szerepet kap a művészeti nevelésben.

Mindezek alapján célunk az önálló, autonóm személyiségű, teljes értékű, komplex műveltségű ember (gyermek) nevelése.

Az iskola felel a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, és erkölcsi fejlődéséért. Megtesz mindent annak érdekében, hogy a gyerekek között jó, és változatos kapcsolatok alakuljanak ki, természetessé váljanak a különböző életkorú, és nemű gyerekek barátságai.

Az iskola igényli a szülők a szülőkkel történő közös munkát pedagógiai feladatainak megvalósításában, és együttműködik a szülők választotta Szülői Tanáccsal is.

A gyerekek foglalkoztatása egész napos. Általában 8-tól délután 4-ig tartózkodnak az iskolában. Ez idő alatt tanulnak, játszanak, olvasnak, zenélnek (a hangszeres órák is ez idő alatt vannak). Lehetőségük van kézműves tevékenységre, drámajátékra, sport-, és egyéb foglalkozásokra is.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A sokoldalú iskolai élet kialakításának feladataiban jelentős szerepet kap a tanulás, a munka, a művészetek, és a játék egyaránt.

A gyermekek életében szerepet kell kapnia a játéknak, játékoságnak is a tanórákon, és a szabadidős tevékenységekben is. Ezért a nem kötelező és tanórán kívüli programjaikban helyet kap a szabad rajzolás, a szabad szerepjáték, logikai készségüket fejlesztő társasjátékok, építő játékok, az ősi magyar és japán játékok, énekes játékok, sport és versenyjátékok, udvari játékok stb.

A munkára nevelés is fontos eleme az iskolai nevelésnek. A gyerekek igényesen kialakított esztétikus, szép környezetben élnek. Meg kell tanulniuk szép környezetükre vigyázni, közreműködni annak ápolásában, szépítésében. Ennek érdekében megtanulják, hogy amit megrongálnak, azt meg kell javítani, a növényeket gondozni kell, az iskolát csak rendrakás után lehet elhagyni, stb. Mindezt önállóan, egymással együttműködve kell megvalósítani. Ehhez a pedagógusok, példamutató magatartásukkal hívják fel a figyelmet, és a szabályok betartását következetesen, és rendszeresen számon kérik.

Az iskola életét olyan szabályrendszer koordinálja, amelyet minden gyereknek be kell tartania. Ennek megértése, betartása teszi lehetővé, és ez a feltétele is, hogy a gyerekek a szokásosnál szabadabban, otthonosabban mozogjanak az iskola keretein belül. Ez jelenti a közös élet biztonságát is.

A tanítási módszerek arra irányulnak, hogy a gyerekek szeressenek, akarjanak tanulni, hiszen életüknek ebben a szakaszában szükségletük a tanulás. Ebben a korban rendkívül érdeklődők, kíváncsiak mindenre. Ha nem veszik el az iskolai módszerek ettől a kedvüket, akkor ez az időszak az, amikor legjobban meg lehet alapozni a tanuláshoz való pozitív viszonyt, a tanulás folytonos igényét, a kulturális értékek iránti fogékonyságot. Ezért olyan mértékű követelményeket állítunk a gyerekek elé, amelyet szívesen és szorongás nélkül teljesítenek, fokozatosan nehezítve azokat, kialakítva a gyerekek közötti egészséges versenyszellemet is. A gyermek- és személyiségközpontúság nincsen ellentétben a minél jobb teljesítmény kívánalmával. Ennek köszönhető, hogy a gyerekek szívesen vállalják a megmérettetést, a tanulmányi versenyeket, és a hangversenyeken való fellépéseket is, azokon szorongás nélkül teljesítenek.

Az általános iskolai oktatás-képzés és az alapfokú művészetoktatás nem különül el egymástól, szorosan összefonódnak egymással, egymást kiegészítve és erősítve gazdagítják a gyermekek személyiségét, és együttesen motiválják őket a tanulás minden területén a minél jobb teljesítmény örömtelibb elérésére.

A gyermekek személyiségének fejlesztésében, kibontakoztatásában az önállóságra nevelés, az egyéni felelősség vállalás képességének kialakítása fontos tényező. Ehhez kell az iskola sokszínűsége, vagyis a sokoldalú iskolai élet (tanulás, játék, munka) megfelelő lehetőségeinek (megfelelő hely, megfelelő eszközök, megfelelő idő) és arányainak megteremtése. Gondoskodni kell tehát arról, hogy a gyermek az iskolában változatos tevékenységek között szerezhessen ehhez gazdag tapasztalatokat.

Az iskolai életben nagy szerepet szánunk annak, hogy a nagyobb gyerekeket bevonjuk a különböző programok, rendezvények szervezésébe, lebonyolításába. A kisebbek a nagyok példamutatása alapján megtanulják és elfogadják az iskolai szokásokat, és lehetőségeket kapnak, hogy a nagyok irányításával részt vegyenek közös programok lebonyolításában.

Minden gyermek számára megadjuk a lehetőséget, hogy az adott területen a képességeinek megfelelően a lehető legjobban bontakozzon ki. Ebben különösen nagy jelentősége van a sikerélménynek. Az önismeret kialakításában, fejlesztésében éppen ezért különleges szerepe, és felelőssége van a pedagógusnak. A tanórai szerepeltetés, az építő, jó szándékú kritika, az iskolai szintű bemutatók, vetélkedők, versenyek, hangversenyek, és más rendezvények különösen jó alkalmakat teremtenek a komolyabb feladatvállalásra is. Ilyen sikerélmény elérésére minden gyereknek lehetőséget kell adni képességeinek és egyéniségének megfelelően.

Az önismeret a személyiség fejlődése nyomán folyamatosan változik, átértékelődik. Nagyon fontos az olyan emberi tulajdonságok, képességek felszínre hozása, mint a tolerancia, az empátia, a megbocsátás, segítőkészség, adakozás, véleményalkotás, együttműködés, igazságérzet, becsület, stb. Az önismerethez segítség célja, hogy a gyermeket a reális adottságai, képességei felé orientáljuk, önbizalmat, hitet adjunk neki. A közös beszélgetések, közös játékok, a közös kirándulások, készülődés ünnepekre, rendezvényekre, lehetővé teszik az egyéni örömök mellett a közösen megélhető örömeket is. Ha a gyermek önmagát megismeri, megérti, képes lesz másokat is megérteni. A differenciált módszereket alkalmazó nevelőmunkában elsősorban a pozitív gyermeki megnyilvánulásokra kell koncentrálni. Mindenekelőtt meg kell keresni a gyermek jó tulajdonságait, mert csak ezután kezdődhet a pedagógussal való jó kapcsolat kialakítása.

A gyerekek nevelésében fontos hangsúlyozni, hogy a másság iránt nyitott, toleráns embereket kívánunk nevelni. Ezért gyermekeinknek meg kell tanulniuk, hogy el kell fogadni, és segíteni kell azokat, akik valamilyen formában (pl. testi fogyatékos, viselkedési problémák, más kultúra, stb.) különböznek tőlük.

A művészetek hangsúlyossága az iskolai nevelésben a céloknál említett érzelmi intelligencia fejlesztését szolgálják. Iskolánkban elsősorban a zene, a vizuális kultúra, és a mesejáték jelenik meg dominánsan a művészeti nevelésben.

A vizuális nevelés alapvető feladata a népművészet és képzőművészet alkotásainak, szimbólumrendszerének megismerése, az esztétikai érzék alakítása, a különböző technikák megismerésével a kreativitás fejlesztése. A vizuális nevelésben olyan módszereket alkalmazunk, amelyek segítségével az iskolás gyermekek rajzaiban megőrizhetők, vagy visszahozhatók az óvodáskori ábrázolásban még fellelhető ösképek, és a sablonoktól mentes őszinte önkifejezés sajátosságai. A különböző életkorú gyermekeket arra ösztönözzük, hogy változatos technikával merjék bátran kifejezni önmagukat, és képzeletük görcsöktől és kötöttségektől függetlenül, konvencióktól mentesen, szabadon szárnyaljon.

Az iskolai nevelés-oktatás során a gyerekek nyitottabbá kell, hogy váljanak környezetük szépségeinek felfedezésére, befogadására. Az iskola arra nevel, hogy olyan értékítélettel rendelkezzenek a gyerekek, amely szerint elutasítják a környezetre káros tevékenységeket, és tudatosan bennük a környezetvédelem felelőssége.

Fontos, hogy sok, és komplex ismeretet szerezzenek a Földről és Naprendszerünkről. De jól kell, hogy ismerjék Magyarországot is, s ezen belül közvetlen környezetükben jól tudjanak tájékozódni, ahol minél több ismeretet és tapasztalatot tudnak szerezni. A világról fejlődésében, változásában gyűjtenek folyamatosan információkat.

Az iskola a szerves műveltséget közvetíti a gyermekeknek tanulmányaik során. Ennek tanítása megjelenik az oktatás-nevelés minden területén. Különös jelentőséget kap ezért az oktatásban az alapvetően szerves rendszerű magyar hagyományos kultúra szellemiségének. a népművészet értékeinek, rendszerének megismertetése a gyerekekkel (népmesék, balladák, mondák, mítoszok évköri rend szerinti elemzése, népművészeti alkotások, motívumok szimbólumrendszere, énekes, mondókás gyermekjátékaink, táncaink, népszokásaink jelentéstartalma). Mindezek ősi tudást közvetítenek, amely a tudomány, technika, művészet minden területén alkalmazhatóak.

Az oktatásban a tanórákon kívül projektek kialakítása során is megvalósul a komplex, a világ összefüggéseiben, teljességében való gondolkodás megismertetése, megtanítása. A projektek évköri rendszer alapján kerülnek kidolgozásra. A projekt oktatási forma szerves részét képezi az iskolai oktatásnak.

Iskolánk nevelése különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy a gyerekek megismerjenek más kultúrákat. Mivel iskolánkat japán emberek alapították, alapvető feladatunknak tartjuk, hogy a tanulók megismerkedjenek a japán kultúra hagyányaival, szokásaival, ismerkedjenek a japán írásjelekkel, nyelvvel. A japán kultúra tanulása mellett lehetőséget teremtünk arra is,

hogy japán gyerekekkel, családokkal ismerkedjenek. Az iskolában a gyerekek tanulnak pl. keleti játékokat is, sőt, megismerkednek olyan keleti matematikai rendszerrel is, mint a szorobán, amely azon kívül, hogy jó játék, rendkívül jól fejleszti logikai képességeiket, komplex matematikai összefüggésekkel ismerteti meg őket, közben egy keleti gondolkodásmód elsajátítására ad lehetőséget. Diákjaink folyamatosan találkoznak, ismerkednek a japán tradicionális zenével is, és tanulhatnak játszani is hagyományos japán hangszeren.

A zenei nevelés a Kodály módszer, ill. koncepció szemléletének alapján valósul meg, amelynek lényege a komplex személyiségfejlesztés.

1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, önismeret, társas kultúra:

Ezek a feladatok szoros összefüggésben vannak a személyiségfejlesztés feladataival, az iskola sajátos körülményeinek és feltételeinek megfelelően.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a gyermek kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek. Így érhető el, hogy tudatos munkával a saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A változatos és sokféle csoportképzés az iskolai élet folyamán lehetővé teszi, hogy az évfolyamok ne különüljenek el egymástól, a különböző életkorú gyermekek belső szabályokkal rendelkező, önműködő, és együttműködő közösséget alkossanak. Az együttműködő közösségek támogatása során különösen nagy hangsúlyt helyezünk az önfejlesztő képesség, az önbizalom, az önbemutató, önbecsülés képesség, a világos kifejezőkészség fejlesztésére, a mások megértésének fejlesztésére, az információfeldolgozás technikájának fejlesztésére, az empátia, tolerancia fejlesztésére. Az önértékelés képességének fejlesztése során fokozottan ügyelünk a egymás iránti felelősség vállalásának kialakítására, a nyíltságra és őszinteségre. A kooperatív tanulási módszerek alkalmazása során, ill. a projekt tanulási formában számos lehetőséget teremtünk az alkalmazkodó képesség, a kompromisszumra való képesség hatékony fejlesztésére, a szabályok betartásának fontosságára. A pedagógusok alapvető feladata, hogy a tanulók életkoruknak, és fejlettségüknek megfelelően elsajátítsák a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjenek azok betartására. Különösen fontos, hogy az iskola valamennyi pedagógusa maga is példát mutasson ebben, és azonos normák alapján nevelje az iskola tanulóit. Pl. a köszönés formája, az érintkezés módja, stb. A gyerekekkel kialakított családi közvetlen viszony nem jelenthet túlzó „haverságot”, a pedagógusnak minden helyzetben tisztelt és követendő példaként kell viselkednie.

A gyermekek személyiségének fejlesztésében, képességeik kibontakoztatásában a szülők együttműködése szükséges, ezért folyamatosan tájékoztatni kell őket a gyermekek iskolai munkájáról, és magatartásáról

1.4. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővésére, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

1.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a majdani felelős párok kapcsolat kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkozni kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1.6. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő

magatartás kialakítását a gyerekekben úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és ezek megvalósulása), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

1.7. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

1.8. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

1.9. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

1.10. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység:

Sajátos nevelési igényű tanulót, vagy tanulási zavarral küzdő gyermeket szakértői bizottság véleménye, ill. javaslata alapján a kis létszámú osztályokban további egyéni differenciált foglalkoztatással kell fejleszteni, ill. felzárkóztatni, szükség esetén speciális szakember bevonásával.

1.11. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

A nevelő-oktató tevékenység során figyelembe kell venni a gyermekek egyéni adottságait, képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, és mindent meg kell tenni tehetségük, képességeik felismerésére, ill. kibontakoztatására, ezért egyéni sajátosságaikhoz alakítjuk tanulási környezetüket, helyzetüket. Értékelésük árnyaltan történik, több egyénre szabott értékelési alkalom során, többféle módszerrel. Több eszközt alkalmazunk az információ kezelés technikáinak elsajátítására: pl. olvasási tempó fokozása, szövegkezelési technikák, taneszközök kezelésének technikái. Biztosítjuk a differenciált feladatmegoldás lehetőségét, ill. a problémák elemzését. Szükség szerint számítógép, médiaelemek, múzeumi foglalkozások színházi előadások, hangversenyek bevonásával is.

Egyéni és csoportmunkában valósul meg a tanulmányi versenyekre való felkészítés. Ha szükséges, tanórán kívüli egyéni haladási tervet is készítünk.

Az alapfokú művészetoktatásban segíteni kell a gyerekeket a szülőkkel is együttműködve abban, hogy megtalálják azt a megfelelő hangszert, amelyhez leginkább vonzódnak, amely leginkább segíti a zenei képességek örömteli fejlesztését, a zenei tehetség megnyilvánulását.

1.12. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

Minden pedagógus feladata közreműködni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldásában, a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskola a tanulókat veszélyeztető problémákat elsősorban a pedagógia eszközeivel kell, hogy megszüntesse. Az osztályfőnökök elsődleges feladata felhívni a gyermekek figyelmét arra, hogy mikor és hogyan fordulhatnak a pedagógusokhoz problémáikkal. Ebben együttműködő partner kell, hogy legyen a nevelőtestület minden tagja. A felmerülő problémákról az iskola igazgatóját haladéktalanul tájékoztatni kell, majd döntést kell hozni a szülők megfelelő tájékoztatásáról, ill. a szülőkkel való együttműködésről.

1.13. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

Az iskola sajátos helyzeténél fogva szociális hátrányban szenvedő tanuló felvételét is biztosíthatja kedvezményesen, ehhez a Szülői Tanács segítségét és támogatását veszi igénybe.

1.14. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok:

Az iskola sajátos helyzeténél fogva kis létszámú osztályokban, csoportokban egyéni foglalkozással oldja meg a tanulási kudarcral küzdő tanuló felzárkóztatását: a differenciálás, a felzárkóztatás, hátránykompenzálás lehetőségei adottak, szükség szerint egyéni fejlesztési tervvel, vagy differenciált órateranggal is.

Szükség esetén megvan a lehetőség orvossal, pszichológussal, fejlesztő pedagógussal való együttműködésre is.

1.15. A sajátos nevelési igényű, ill. kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

Cél: Az adott tanulócsoportba történő sikeres beilleszkedés a kis osztálylétszámokból, illetve az osztályok közötti szoros kapcsolatok előnyéből fakadó lehetőségek kihasználásával. Sikerorientáltság az oktatás és nevelés folyamatában, a tanulótársakkal való együtt haladás lehetőségének biztosítása.

Minél teljesebb önállóság megvalósítása.

Az eredményes tanuláshoz szükséges készségek és képességek folyamatos, tervszerű fejlesztése.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztésének feladatai:

Az integrálás feltételeinek folyamatos figyelembevétele a tanulás folyamatában:

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő készségek, képességek mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A pedagógus és a gyógypedagógus szoros együttműködése, a diagnózisban szereplő javaslatok figyelembevétele.

Folyamatos értékelés, a módszerek, irányelvek hatékonyságának vizsgálata a teljesítmények elemzése alapján.

A fejlesztési tervvel összhangban lévő, hatékony tanulásszervezés, a megfelelő didaktikai alapelvek érvényesítésével.

Tanórán kívüli készségfejlesztő foglalkozások, egyéni fejlesztési terv alapján, a javasolt fejlesztési területek irányadásával. A szenzoros integrációt fejlesztő tréning elemek alkalmazása.

A megismerési funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztésének feladatai:

Egészséges énkép és önbizalom kialakítása.

Kudarctűrő képesség növelése.

Önállóságra nevelés.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők. A tanítási, tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A gyógypedagógus által vezetett tanórán kívüli rehabilitáció a képességfejlesztő programok alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja a minél eredményesebb iskolai előmenetelt.

1.16. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az iskolának fel kell készítenie a gyerekeket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai

alapvető jellegű ismeretének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek alkalmazásával.

1.17. Pályaorientáció

Az iskolának – a gyerekek életkorához igazodva, lehetőségeihez képest –képet kell adnia a munka világáról, továbbtanulási és későbbi elhelyezkedési lehetőségeikről. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken.

1.18. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1.19. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a gyerekek értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Ki kell alakítani az értelmező, kritikai beállítódást a mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával.

2. Az iskolában folyó nevelés-oktatás szinterei:

2.1. Tanórai foglalkozások

2.2. Tanórán belüli nem szakrendszerű oktatás, heti órarendben.

A nem szakrendszerű oktatásban hangsúlyosan kapnak szerepet a differenciált, kooperatív, és kompetencia alapú fejlesztő módszerek. Ebben kiemelkedő a kommunikáció, a térben, időben való tájékozódás, nemzeti kultúránk értékeinek megismerése, és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a világ megismerése iránti érdeklődés, a tanulás iránti igény kialakítása. Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése

2.3. Sajátos, más, korszerű tanulási-tanítási, tanulásszervezési pedagógiai módszerek alkalmazása:

2.3.1. Évköri projektek

Mint az a pedagógiai programunk más részében is hangsúlyosan megjelenik, iskolánkban a szerves műveltség megismertetésére, elsajátíttatására törekszünk. Ehhez a projekt módszert, mint a számunkra legeredményesebben alkalmazható, a legtöbb lehetőséget tartalmazó módszert alkalmazzuk.

A projektek célja: a komplex, a világ összefüggéseiben, teljességében való gondolkodás megtanítása évköri rendszerben. Az ismeretek ilyen módon történő feldolgozása biztos, stabil, el nem felejtendő, és sokoldalúan használható ismereteket eredményeznek.

Az évköri rendszer háttérében a több ezer éves, a világ majdnem minden kultúrájában jelen lévő zodiákus rendszerre is támaszkodunk. Ez tulajdonképpen a csillagászati hónapok tizenkettes rendszerét jelenti. Ezt mindenekelőtt a Nap, annak látszólagos föld körüli járása alakítja, de fontos szerepe adódik a Holdnak, a bolygónak, csillagoknak, csillagképeknek, a Tejútnek, az egész világegyetemnek e rendszer működésében. Ősi megfigyelés adta a Nap égi helyzetének négy sarkalatos pontját: a Nap születését a téli napfordulót, diadalútra lépését a tavaszi napéjegyenlőséget, uralkodó helyzetét a nyári napfordulót, majd hanyatlását, az őszi napéjegyenlőséget.

Ezekhez kapcsolódnak kultúránkban hagyományőrző népszokásaink is.

Tehát legfontosabb feladatunk ebben a formában, a művelődéstörténeti, természettudományos (növény és állatvilág, természeti és fizikai, kémiai, matematikai jelenségek,) összefüggések bemutatása, valamint mindezek kapcsolódási módja a humán tudományokkal (mint a nyelv és irodalom, történelem), művészetekkel. Hangsúlyosan szerepet kap ezen dolgok jelenlétének ismerete és bemutatása a magyar kultúrában, a népművészetben.

Az oktatásban a mesék, mondák, mítoszok, kultúrtörténeti emlékek, a népművészeti alkotások, néphagyományok megismerése szorosan összefonódik a modern tudomány mai eredményeivel.

A múlt, az ősi tudás, és a jelen egyetemes törvényeinek megismerése olyan korszerű ismereteket nyújtanak a gyerekek számára, amely lehetővé teszi, hogy a környezetükben biztonságosan eligazodjanak, a világban az összefüggéseket felismerjék, ill. képessé váljanak a problémák többféle megoldására.

Ez a szemlélet minden tantárgy tanításában megjelenik, de havi egy alkalommal, a projekt oktatás keretében más módszerekkel is megvalósul. A projekt napra már hetekkel előtte készülnek a gyerekek. Egy-egy évköri időszakhoz (csillagászati hónaphoz) kapcsolódóan a projekt napon a gyerekek érdekes előadásokat hallgatnak a tudományok érdekességeiből (természettudományok, történelem, földrajz, matematikai összefüggések, fizikai, kémiai és biológiai jelenségek, stb.), művészeti élményeket kapnak, előadásokat tartanak, problémákat mutatnak be, és feladatokat oldanak meg kisebb csoportokban, kísérleteznek, gyűjteményeket, kiállításokat készítenek, jeleneteket adnak elő, festenek, rajzolnak, kézműves munkákat készítenek. A nap során csoportokban dolgoznak a diákok, amelyekben különböző életkorú gyerekek tevékenykednek (1- 8. osztályosok). Ez a szervezés nem idegen a gyerekektől, hiszen iskolai nevelésünk egyik legfontosabb eleme a különböző életkorú gyerekek együttműködése. Az egyes csoportok létszáma 6-8 főből áll. A csoportokat elsősorban a legnagyobbak vezetik, de a problémák megoldásában mindenki, a kisebbek is, érdeklődésének, képességeinek, és tehetségének megfelelően aktívan vesz részt.

Minden csoportnak van egy - egy pedagógus segítőtje is. Feladatuk a gyerekek önálló munkájának segítése, az ehhez szükséges feltételek biztosítása, az eredmények összegyűjtése, összehasonlítása, elemzése, ill. ellenőrzése a gyerekek együttműködésével. A tanulásban a következő tényezők jelennek meg hangsúlyosan:

- értékek: globális világlátás, a múlt kultúrájának tisztelete, együttműködés
- ismeretek: ősi mítoszok megismerése, kultúrtörténeti értékek kapcsolata a mai világgal, és a nemzeti kulturális identitásunkkal való összefüggései. Mindezek kapcsolata a természettudományokkal, humán tudományokkal és művészetekkel.
- attitűdök: a világ összefüggéseinek keresésére irányuló tanulási igény kialakítása
- készségek: információk keresése, összegyűjtése, feldolgozása, segédeszközök használata, az együttműködési készség, az önálló előadókészség kialakítása, fejlesztése.
- kiemelt fejlesztési területek: anyanyelvi kommunikáció, térben, időben való tájékozódás, digitális kompetencia, önálló tanulás, kifejezőkészség, matematikai és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, esztétikai-művészeti kompetencia.

A projekt nap előtt 2 héttel a pedagógusok rögzítik a tennivalókat, felosztják a feladatokat, áttekintik a téma beépítésének lehetőségeit a kötelező tanórákba. 2 héttel előtte kiosztják a feladatokat az egyes csoportoknak, akik megkezdik önálló gyűjtőmunkájukat. Szükség szerint segítik és ellenőrzik a felkészülést. A projekt nap utáni 2 hétben tovább folytatódik a téma feldolgozása a tanórákon. A projekt tartalmáról, feldolgozásának módjáról tájékoztatást kapnak a szülők is. A szülők segítenek a gyerekeknek a kutatásban, a téma feldolgozásában internet használatával, könyvek, filmek, és egyéb eszközök, anyagok biztosításával.

A tanulás megszervezéséhez a mindennaposan használt tankönyveinken kívül más forrásokat is használunk.

2.2.2. A tanév eleji 2 napos hagyományos tanulmányi kirándulás

2.3. Egyéb foglalkozások

- Szakkörök, műhelyfoglalkozások, tanfolyamok
- Tanulmányi és sportversenyek
- Fejlesztő, felkészítő foglalkozások
- Tehetséggondozás
- Sportkör
- Könyvtári tevékenység
- Speciális ismereteket adó tevékenység (szorobán, rovásírás, stb)
- Drámajáték, szerepjáték.
- Média (ismerkedés a filmművészet remekeivel)
- Énekkar
- Kézművesség
- Vizuális tevékenység
- Iskolaújság szerkesztése

Az iskola sajátosságaiból (kicsi osztálylétszámok) következően a tevékenységek nem osztályspecifikusak, lehetőséget adnak a sokféle csoportbontásra, csoportképzésre is.

További részletek a helyi tantervben.

2.4. Közéleti tevékenységek

- Diákönkormányzat
- Társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések)

2.5. Egyéb horizontális oktatási formák, szakmai kapcsolatok

A jelenlegi kapcsolatok gazdagítása, újabbak keresése és bevonása az oktatási folyamatba az intézmény folyamatos feladata.

3. A tanítás-tanulás területei

A nevelőtestület az iskolavezetés közösen határozzák meg az iskolában folyó tanulás tartalmi, formai és szervezeti kereteit.

Intézményünk alapvető célja, hogy a tanulás folyamatában minden gyerek váljék nyitottá, fogékonyvá az értékek befogadására, kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában. Ennek érdekében a pedagógiai munkában a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás, a differenciálás és a kulcskompetenciák fejlesztése áll a középpontban.

3. 1. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett az érzelmi intelligencia fejlesztése is kiemelt jelentőségű.

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3.2. Kulcskompetenciák

3.2.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

3.2. 2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

3.2. 3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz

kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

3.2.4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás

- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolósi készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.

3.2. 5. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

3.2. 6. Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez az új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, valamint útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

3.2. 7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felőleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

3.2. 8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálatos lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

3.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

3.2. 10. További releváns kompetenciaterek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munka középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna
3. Társ kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása
4. Tanulási irányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

II. Helyi tanterv.

1. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

1.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Az írás-olvasás tanításában elsősorban az iskolánk pedagógusai által kialakított –az évköri rendbe illeszkedő- sajátos módszert, ill. annak technikai hátterét alkalmazzuk.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére iskolánkban fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- o Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- o Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- o Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- o Megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- o Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- o Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- o A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- o A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- o A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- o Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- o Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.

Fontosnak tartjuk a pedagógiai munkában az alábbi feladatok szem előtt tartását is:

- o A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- o A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- o A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- o Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- o Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A 2. osztályban belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

1.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése:

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése:

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség éérését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes

tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

1.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészen keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencia alapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- o anyanyelvi kommunikáció
- o idegen nyelvi kommunikáció
- o matematikai kompetenciák
- o természettudományos és technikai kompetenciák
- o digitális kompetencia
- o szociális és állampolgári kompetenciák
- o kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- o esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- o a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- o mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- o az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- o az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- o a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- o a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- o a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- o az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsan tantárgy terén;
- o a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- o fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

1.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon –

megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése;

2. Választott kerettanterv

2.1.A kerettantervben megállapított és felhasználható tanórák száma, és az egyéb foglalkozások időkerete

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	Szüks.órasz.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	31
Angol nyelv		2	2	3	7
Matematika	4	4	4	4	16
Környezetismeret	1	1	1	1	4
Ének-zene A változat	2	2	2	2	8
Vizuális kultúra	2	2	2	2	8
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	4
Testnevelés és sport	5	5	5	5	20
Kötelező tanórák össz. (alap)	23	25	25	25	98
Évköri projektre fordítandó, heti órarendbe illesztett, kötelező		1	1	1	3
Maximális köt. tanórai időkeret	23	26	27	27	103
Egyéb foglalkozás időkerete (tervezhető)	17	14	13	13	57
Időkeret összesen:	40	40	40	40	160

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	Szüks. órasz.	
Magyar nyelv és irodalom A vált	4	4	4	4	16	
Történelem, társ-i és áll.polg ism.	2	2	2	2	8	
Média ismeret						
Angol	4	4	4	3	15	
Matematika	4	3	3	3	13	
Informatika	1	1	1	1	4	
Természetismeret	2	2			4	
Fizika B vált.			2	1	3	
Biológia – egészségtan A vált			2	1	3	
Kémia B vált.			1	2	3	
Földrajz			1	2	3	
Ének-zene B vált.	1	1	1	1	4	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	4	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	20	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	4	
Hon- és népismeret	1				1	
Technika életvitel, gyak.	1	1	1		3	
Dráma és tánc	1				1	
Kötelező tanórák össz. (alap)	28	25	29	27	109	
Évköri projektre fordítandó, heti órarendbe illesztett, kötelező	1	1	1	1	4	
Maximális köt. tanórai időkeret	29	29,5	30	31	119,5	
*Egyéb foglalkozás időkerete (tervezhető)	11	10,5	10	9	40,5	
*Időkeret összesen:	40	40	40	40	160	

Megjegyzés: A tanulók reggel 8-tól délután 16 óráig tartózkodnak az iskolában, napi 8 órát, ill. heti 40 órát

2.2. A mindennapos testnevelés, testnevelés órák

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 2011. évi CXCV. törvény értelmében 2012. szeptember 1-jétől a mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, és ötödik évfolyamán felmenő rendszerben került bevezetésre. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,

- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

2.3. Az iskola szabadon tervezhető tantárgya: évköri projektek, amely tanórai keretben és az egyéb foglalkozások időkeretében is megjelenik.

Az évköri projektek tantárgy NAT kompetenciaterületeinek fejlesztési céljaihoz kapcsolódik, annak megvalósulását hatékonyan befolyásolja.

A projektek célja:

Az Életfa Iskola szellemiségét meghatározó szerves műveltség alapját képező évköri rendszer megismerése, ezzel a világ összefüggéseit kereső gondolkodásra nevelés, komplex világlátás kialakítása, amelyben alapvető érték a környezettudatos magatartás, a múlt kultúrájának tisztelete.

A projektek megvalósítása nyomán olyan új ismeretekhez jutnak a tanulók, amelyben számukra nyilvánvalóvá válnak a természet törvényei, és a természettudomány (növény és állatvilág, természeti, fizikai, kémiai, matematikai jelenségek) összefüggései a humán tudományokkal (nyelv és irodalom), művészetekkel, a magyar kultúrával, népművészettel, mitológiával.

A projektek olyan készségek kialakítását segítik elő, mint az együttműködési készség (különböző életkorú és fejlettségű gyerekek között is), az önálló tanulás és problémamegoldás készsége, az önálló előadás, kifejezőkészség, a nyelvi kommunikáció, a digitális kompetencia, az esztétikai- művészeti kompetencia, az eszközök kreatív használata, stb.

Projekt napokon az alapismeretek feldolgozása történik az évköri modell alapján, változatos módszerekkel, a legkisebknél sok mozgásos játékkal, és vizuális feladattal. Az évköri szimbólumokkal kapcsolatosan mindig kapnak önálló feladatot otthonra is (Pl. könyveket, képeket hoznak) A nagyobbak fokozatosan térnek át a bonyolultabb feladatok megvalósítására. A gyerekek életkori sajátosságaiknak megfelelően csoportokban dolgoznak. Ebben az időszakban kerül sor a természet változásával kapcsolatos megfigyelések (jeles napok is) feldolgozására, a matematikai, fizikai és kémiai jelenségekkel kapcsolatos kísérletekre, amelyek a különböző életkorú gyerekeknél mások lehetnek. A kicsiknél sok játékos kísérletet végeznek, a nagyobbak pedig komolyabb önálló kísérletező feladatot is kapnak.

Minden alkalommal foglalkozunk valamely időszakhoz kapcsolódó népszokás tanulásával, felhasználjuk az időszakhoz kapcsolódó énekeket, mondókákat is, amelyeket énekórán előtte már megtanultak.

A hangszerrel oktató zenetanárok az időszak hangulatához kapcsolódó programzenével színesítik még a napot.

2.4. Egyéb foglalkozások

A köznevelési törvény 4.§ 5. alapján az iskolában a tanórák mellett felszabaduló időben a tanulók egyénileg, vagy csoportosan olyan pedagógiai tartalmú foglalkozásokon vesznek részt, amely fejlődésüket szolgálja. Az egyéb foglalkozások működését minden tanév elején meg kell tervezni az egész tanévre vonatkozóan, és a munkatervben kell rögzíteni. A foglalkozásokról írásbeli dokumentációt kell készíteni a munkatervben meghatározott módon. Az egyéb foglalkozások tartalma:

- egyéni és csoportos felkészülés
- fejlesztő foglalkozások
- tehetséggondozás, felzárkóztatás
- néptánc
- drámajáték
- mese, szerepjáték
- japán drámajáték, japán kultúra, szokások
- angol drámajáték
- ismerkedés a japán nyelvvel
- magyar népszokások, dalok tanulása
- természetismeret szakkör
- társas zene
- énekkar
- kerti munka
- játékos matematika
- rajzolás, festés, mintázás
- rovásírás tanulása
- kézműves tevékenységek: nemezelés, bőrizés, hímzés, gyöngyözés, népművészet, stb.
- GO játék
- szorobánózás
- filmek
- sportjátékok
- zeneterápia
- dob
- sportjátékok
- megfigyelések a természetben (éghajlat változása, csillagnézés, növények változása, stb.)
- havonta, egy alkalommal a csillagászati hónap első hetében ú.n. projekt napon az iskola valamennyi tanulója részt vesz, vegyes életkorú csoportokban, egymást is tanítva együttműködnek.

3. A tanuló tanulmányi munkájának, magatartásának ellenőrzésének, értékelésének, minősítésének módja

Beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái:

3.1. A gyerekek értékelése:

Soha nem egymáshoz viszonyítva történik, hanem önmagukhoz képest.

- Az ált. iskolai beszámoltatás személyre építve differenciáltan történik a gyermekek egyéni képességeinek és egyéni fejlődési tempójának megfelelően. Ezt figyelembe véve egyénileg mérlegelni kell, ha pl. a lassabb tempójú gyermek a meghatározott időn túl fejezi be feladatát, ha más, egyéb tanulási nehézségekkel küszködik (dislexia, disgráfia, discalculia stb.), ha fáradékony, ha egyéb más problémái vannak. A cél az, hogy a gyermekek a lehetőségekhez képest sikeresek legyenek a tanulásban, és ne szembesüljenek olyan tanulási problémákkal, sikertelenségekkel, amelyekről nem tehetnek.

A teljesítmény értékelésére folyamatosan szükség van. Ezért szükséges az órai munka értékelése minden esetben, szóban, vagy írásban. Ez történhet a gyerekek kisnaplójában, vagy

füzeteiben. A gyerekek haladását, teljesítményét követni kell felmérésekkel is. Többféle felmérés kerül alkalmazásra: tankönyvekhez kapcsolódó központi felmérők, és a pedagógus által készített, a napi felkészülést ellenőrző, vagy témazáró mérések. A felmérések eredményei kijavíthatók, ha a gyermek vállalkozik arra, hogy alaposabban megtanulja a tananyagot, esetleg kiegészítő feladatokat is megold. A felmérések alapján kódolt érdemjegyet kapnak a bizonyítványban a következők szerint:

90 – 100 % = (5) jeles

75 – 89 % = (4) jó

50 - 74 % = (3) közepes

30 - 49 % = (2) elégséges

30 % alatt = elégtelen

Az egyes évfolyamokon alkalmazandó értékelés:

- 1. évfolyam: félévkor - szöveges
év végén – szöveges
- 2. évfolyam: félévkor – szöveges
év végén - szöveges és osztályzat
- 3. évfolyam: félévkor – szöveges
év végén – szöveges és osztályzat
- 4. évfolyam: félévkor – szöveges
év végén – szöveges és osztályzat
- 5. évfolyam: félévkor – szöveges és százalékos értékelés
év végén – szöveges és osztályzat
- 6. évfolyam: félévkor – szöveges és százalékos értékelés
év végén – szöveges és osztályzat
- 7. évfolyam: félévkor – szöveges és százalékos értékelés
év végén – szöveges és osztályzat
- 8. évfolyam: félévkor – szöveges és osztályzat
év végén –szöveges és osztályzat

Az 1-4. évfolyamon félévkor, 1. osztályban év végén is tanulmányi területenként szöveges minősítéssel ki kell fejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, vagy esetleg felzárkóztatásra szorul. Az értékelést a naplóban havonta meg kell jeleníteni a Pedagógiai Program 1. mellékletét képező táblázat alapján. Az osztálynaplóknak alkalmazott rövidítések feloldása a következő:

kt: kiválóan teljesített

jt: jól teljesített

mt: megfelelően teljesített

fsz: felzárkóztatásra szorul

Iskolaváltás, vagy továbbtanulás esetén a mérések, értékelések alapján a szöveges értékelést osztályzattal kell elismerni.

Az értékelést az illetékes tanítók, tanárok készítik el. Az osztályzási mechanizmust a nevelőtestület a program szintjén egyezteti.

Az értékelési rendszerben domináns kiindulópont: két értékelés között mennyit fejlődött, vagy hanyatlott a tanuló.

Külön kiemelt dicséretet kap az a tanuló, aki önszorgalomból készít feladatokat, dolgozatokat, gyűjteményeket, kiselőadást, beszámolót tart egy-egy élményéről, vagy képeket, videofilmet, stb. készít, a projekt-tanulásban kiemelkedő egyéni munkát végez, vagy csoportjában eredményesen segíti, tanítja társait.

A tanulásban elért eredmények értékelése nemcsak a pedagógus feladata, a tanulókat önértékelésre is kell nevelni. Ezért értékelniük kell magukat az órai munka után is, önértékelést kell készíteniük a félévi szöveges értékelés alkalmából, és a tanév végén is.

3.2. A magatartás és szorgalom értékelése

A bizonyítványba nem kerül be, erről nem kapnak osztályzatot, ez folyamatosan történik, ill. a szöveges értékelésben ezzel kapcsolatosan is részletes információt kapnak a szülők. A magatartás értékelésében elsősorban olyan szempontok kapnak hangsúlyt, mint az iskola szokásrendjének betartása, a kulturált viselkedés, a környezetkultúra.

4. Az otthoni felkészülés követelményei, szabályai

Hét végére, és iskolai szünetekre csak indokolt esetben kapnak írásbeli feladatot a tanulók, ez esetben is differenciáltan, a gyerekek életkorát, egyéni képességeit, és életkörülményeit figyelembe véve. A napi otthoni felkészüléshez mindig differenciáltan, az egyéni képességeket figyelembe véve kapnak feladatokat úgy, hogy azokat képesek legyenek teljesíteni. A valamilyen területen különösen tehetséges gyerekek több, és más jellegű feladatokat is kaphatnak.

A hangszeres tanulásban el kell érni, hogy a gyerekek naponta gyakoroljanak.

5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- osztályismétlés a szülő kérésére történhet, indokolt esetben,
- amennyiben egy –egy gyermek különleges képességeinek alapján alkalmas arra, hogy egy osztállyal feljebb tanuljon, indokolt esetben szülői kérésre, az iskola javaslatára évfolyamot hagyhat ki, vagy évfolyamot válthat félévkor.

6. Vizsgák

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik. Fajtái: értékelő, osztályozó vizsgák, javítóvizsgák, különbözeti vizsga, pótló vizsga.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

A vizsgára vonatkozó szabályok

Vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi szöveges értékelés, osztályzat, és a tanév végi szöveges értékelés, osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- nevelőtestület engedélyező döntése alapján, ha a vonatkozó jogszabályokban meghatározott időnél többet mulasztott.

A vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A vizsga követelményeinek minden esetben meg kell egyeznie az adott évfolyam és adott fogyatékossgáttípus számára készült kerettanterv ismeretanyagával, de a tanuló értékelése során figyelembe kell venni a tanuló sajátos képességrendszerét, szorgalmát is.

A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg. Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. A különbözeti vizsgára jelentkezés feltétele a szülő írásbeli kérelme.

Javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 21-től, augusztus 31-ig terjedő időszakban lehet tenni. Javítóvizsgát tehet a tanév végén, aki legfeljebb 3 tárgyból nem teljesítette az évfolyamának követelményeit, vagy vizsgáját igazolt akadályoztatása esetén nem tudta teljesíteni. Az igazgató pótló vizsgát engedélyezhet.

Alap- és záróvizsga zeneművészeti tagozaton

A zeneiskolában hagyományosan kötött vizsgarend van, az első félév végén meghallgatás, a tanév végén beszámoló. A félévi meghallgatások és az év végi beszámolók témáját a tantervi kötelező anyag figyelembe vételével a tanszakok maguk határozzák meg azzal a megkötéssel, hogy a többlet-feladatokat - lapról játszás, zenei műszavak, kamarazene (duó, négykezes) - a tanév elején ismertetni kell. A "B" tagozatosok vizsgái - az etűdök kivételével - kotta nélkül, lehetőleg nyilvánosan, közönség előtt történjenek.

Az alapfokú évfolyamok elvégzése után művészeti alapvizsga tehető, mely a továbbképző évfolyamokra való beiratkozásnak feltétele. A továbbképző osztályok végén művészeti záróvizsga tehető. Mind az alapvizsgát, mind a záróvizsgát a jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni. A művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára írásban jelentkezett. A művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára írásban jelentkezett.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az átvételről az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre.

7. Kapcsolattartás külső és belső partnerekkel

7.1. Szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola jellegéből adódóan a szülőkkel való kapcsolat családi, közvetlen. Ennek ellenére szükséges, hogy a szülőkkel való találkozásnak szervezett formái is legyenek.

Ezek a következők:

- szülői értekezletek: abban az esetben, ha minden szülőre vonatkozó tájékoztatást kell adni az iskola életéről, vagy olyan témát kell megbeszélni, amely valamennyi szülőt érinti. A szülői értekezletet az iskola igazgatója hívja össze. A szülői értekezlet összehívását pedagógusok, vagy a Szülői Tanács is kezdeményezhetik meghatározott témában.
- fogadóórák: ennek meghirdetése rendszeres (legalább kéthavonta) időközökben az osztályfőnökök feladata, ezen túl is kezdeményezheti bármely pedagógus, vagy szülő.
- házi bemutatók, nyílt napok – legalább egy tanévben háromszor.
- közös hangverseny látogatás a szülőkkel (tanári hangverseny, meghívott művészek koncertje, gyerekek hangversenye,).
- közös kirándulások a szülőkkel.
- kívánatos, hogy a szülők minél jobban megismerjék az iskola életét, a gyerekek nevelésének, oktatásának módszereit, ezért előzetes egyeztetés alapján lehetőség van arra is, hogy más időpontokban egyénileg is betekinthessek az iskola életébe.

7.2. Az iskola, mint tehetségpont

Az iskola pedagógiai hitvallása, hogy minden gyermek valamiben tehetséges. Ennek szellemében keressük minden gyerekben az egyediséget, és biztosítjuk azokat a lehetőségeket, amelyekben a legsikeresebben mutathatja meg egyéni képességeit. Ennek szinterei a szakkörök, és egyéb foglalkozások, és a növendékhangversenyek.

A különösen kiemelkedően tehetséges gyermekek részére biztosítjuk a megfelelő verseny lehetőségeket is, ahol területi és országos viszonylatban is sor kerülhet megmérettetésükre.

8. Az iskola egészségnevelési és egészségfejlesztési programja

8.1. Az általános iskola szerepe, feladatai az egészséges életre nevelés területén:

8.1.1. Általános feladatok:

- A tanulók optimális fizikai fejlődéséhez szükséges feltételek és tevékenység biztosítása, higiénés kultúra megalapozása az ehhez nélkülözhetetlen ismeretek és eszközök elsajátítása és gyakoroltatása.
- A fiatalok egészséges életmódjának, napirendjének, életrendjének szervezése; fizikai és pszichikai edzettségük fokozása, testi és szellemi teherbíró-képességük fejlesztése.
- Egészségvédelem szokásrendjének kialakítása.

- Környezetvédelem ismeretrendszere, szokásai, gyakorlati megoldása.
- Szabadidő eltöltésének tartalmas, változatos lehetőségeivel való megismertetés.
- Esztétikai érzék, ízlés fejlesztése.
- Egészséges életmód kialakításának elősegítése.
- Életkornak megfelelő testi fejlettség kialakításának elősegítése.
- Testi képességek fejlesztésének ösztönzése.
- Egészségügyi kultúra elsajátíttatása.
- Tisztaságra, a test, ruházat, otthoni és iskolai környezet gondozottságára, higiénijára való igényesség kialakítása.
- Az egészséges táplálkozással, kulturált étkezési szokásokkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- Káros szenvedélyektől mentes életmód kialakításának elősegítése.
- Célszerű, izléses öltözködés kialakítása.
- A tanulók ösztönzése egészségük megőrzésére, sportolásra, kirándulásra, testüknek, erejüknek, ügyességüknek, gyorsaságuknak, kitarásuknak, teherbírásuknak fejlesztésére.

8.1.2. A tanítási órák és az iskolán kívüli nevelés feladatai:

Rá kell szoktatni a gyermekeket, hogy önállóan tartsák meg a munka és pihenés, a szellemi tevékenység, játék, mozgás, testedzés és sportolás arányait.

- Biztosítsák szervezetük regenerálódását, edzettségüket, teherbíró-képességüket, szórakozásra fordítsanak elegendő időt.
- Tanulják meg a pihenés célszerű módjait.
- Fejlesszék etikai és esztétikai igényességüket a szórakozással kapcsolatban.

8.1.3. Játék és sport területén:

A 6-14 éves tanulók életében a játék jelentős helyet kell, hogy elfoglaljon.

Cél: Ezen tudás birtokában a tanulók képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

8.2. Az egészséges életre nevelés érdekében a pedagógusok feladatai:

- Tudatosítsák a mozgás jelentőségét.
- A tanulók napirendjében tegyék lehetővé a mindennapos testedzést, mozgást, játékot.
- A kirándulások terveinek összeállításakor az életkornak megfelelő fizikai megterhelés és a turizmus megkedveltetése fontos szempont legyen.

Az iskolai nevelés és oktatás tervében az egészségnevelői munka a tantárgyi követelmények részeként jelenik meg. E szempontból vizsgálva a nevelés és oktatás tervét a következő követelmények állapíthatók meg.

8.2.1. Az alsó tagozatban végzett egészségnevelési munka:

A szomatikus nevelés területén:

- Az olló balesetmentes használata (1 o. életvitel)
- Vigyázzanak a munkahely rendjére, öltözködés tisztaságára, szokásszerűen rakjanak rendet maguk után (1 o. életvitel)
- Reszelő, kés balesetmentes használata (2 o. életvitel)

- Ismerjék a tanulók a háztartási gyermekbalesetek okait, elhárításuk lehetőségét (3 o. életvitel)
- Fejlődjenek munkaszokásaik: a helyes kéz- és testtartás; magatartási szokásaik: tisztaság, tisztálkodás, rendszeret (3 o. életvitel, környezetismeret)
- Ismerjék a tanulók az egészségvédelem és a baleset-elhárítás követelményeit (4 o. életvitel)
- A gyerekek vegyenek részt a közvetlen iskolai környezetük szépítésében (1 o. életvitel, vizuális nevelés)
- Vezetéssel legyenek képesek tevékenykedni környezetük óvásáért, szépítéséért (2 o. életvitel)
- Vegyenek részt környezetük esztétikus jelenségeinek felfedezésében, megismerésében, óvásában, a bennük való együttes gyönyörködésben (3 o. vizuális nevelés)
- Legyenek a gyermekek tevékenyek a környezetük esztétikai értékeinek feltárásában, óvásában, ítéljék el szavakkal is a környezetpusztító magatartást (4 o. környezetismeret)
- Tudatosodjon bennük folyamatosan a ruhaváltás, tisztálkodás fontossága (1 o. testnevelés)
- Ismerjék a tisztaságot és testük edzését. Tudják, hogy az edzettség és a tisztaság ellenállóbbá tesz a betegségekkel szemben (1 o. környezetismeret)
- Szándékosan ne rongálják a környezetüket (1 o. környezetismeret)
- Védjék a természetet, vegyenek részt a madáretetésben, kíméljék a növényeket (1 o. környezetismeret)
- Tudják, hogy az ember is a természet része, azt egyre jobban megismeri, hasznosítja, védi (2 o. környezetismeret)
- Vegyenek részt közösen vagy egyénileg a természetvédelmi munkában (2 o. környezetismeret)
- Megismert közlekedési szabályok szerint közlekedjenek (2 o. környezetismeret)
- Vegyenek részt természetvédelmi tevékenységekben (3 o. környezetismeret)
- Ismerjék a lakóhelyük főbb egészségügyi intézményeit (3 o. környezetismeret)
- Ismerjék fel a leggyakrabban előforduló veszélyhelyzeteket a játszóhelyeken, iskolában, sport közben és otthon. Ismerjék megelőzésük módját és a könnyebb sérülések ellátásának egy-két szabályát (3 o. környezetismeret)
- Tudják a megismert közlekedési szabályokat. Ismerjék a tömegközlekedésben való helyes magatartást. Különböztessék meg a vakmerőséget a bátorságtól (3 o. környezetismeret)
- Tartsák be a közlekedési szabályokat (4 o. környezetismeret)
- Alakuljon ki a tanulóknak a környezet és a természet védelmének igénye (4 o. környezetismeret)

A pszichohigiénés nevelés területén:

- Fejlődjenek magatartás tulajdonságaik: körültekintés, türelem (3 o. életvitel)
- Tudjon dönteni a különböző megoldási módok között (4 o. életvitel)
- Képesek legyenek esztétikai élmények, érzelmek átélésére, és mindez gesztusaikban is nyilvánuljon meg (2 o. vizuális nevelés)
- Legyenek képesek fegyelmezetten dolgozni (4 o. életvitel, vizuális nevelés)
- Váljon fokozatosan a tanulók tevékenységére jellemzővé a tudatos magatartás: a tanulásban, a gyakorlásban, a feladatmegoldásban az öntevékenység (3 o. testnevelés)
- Ismerjék meg a családtagjaik családi utónevét (1 o. magyar)
- Tudjanak különbséget tenni a helyes és helytelen magatartás között (2 o. környezetismeret)
- Értékeljék a kötelességek pontos teljesítését (2 o. környezetismeret)
- Ismerjék a szabadidő eltöltésének néhány hasznos módját, a kulturális intézmények célját, lakóhelyük főbb kulturális intézményeit (3 o. környezetismeret, magyar)

- Ítélik el a részvétlen magatartást, becsülik a segítőkészséget (3 o. környezetismeret)

A szociálhigiénés nevelés területén:

- Tudjon a napszaknak megfelelően köszönni, váljon az szokásává (1 o. magyar nyelv és irodalom)
- Tudjon udvariasan megszólítani embereket (1 o. magyar)
- Tudjon helyesen bemutatkozni (1 o. magyar)
- Tudjon kérni és tudakozódni helyes nyelvi formák alkalmazásával
- Tudjon rövid választ adni (2 o. magyar)
- Tudjon jókívánságot, köszöntést megfelelő nyelvi formában kifejezni (3 o. magyar)
- Tudjon segítséget kérni, azt megköszönni, illetve elhárítani megfelelő nyelvi formában (4 o. magyar)
- Váljon jellemzővé a tanulók magatartásában a szervezett rendhez való alkalmazkodás (2 o. testnevelés)
- Tartsák meg a játék- és magatartási szabályokat (4 o. testnevelés)

8.2.2. A felső tagozatban végzett egészségnevelői munka

A felső tagozatban az egészségnevelés követelményei tantárgyanként megegyezik az alsó tagozatével, illetve arra alapoz. Ugyanakkor az egészségre való nevelés fő színterévé az osztályfőnöki órák válnak. Az osztályfőnöki órákon vendég előadó is segítheti a munkát (védőnő, orvos, rendőrség, tűzoltóság stb. szakemberei).

Az osztályfőnöki órákon az Egészség és kulturált életmód témakörben a következő témák szerepelnek:

5. osztály:

- Önismeret
- Tudni illik, hogy mi illik
- Egészséges és biztonságos környezet kialakítása
- Az egészséges életmód (egészséges táplálkozás, mindennapi testmozgás)
- Felkészülés a serdüléssel járó biológiai és pszichikus változásokra
- Személyes higiéné
- Veszélyeztető tényezők (dohányzás)
- Szabadidő a családban
- A könyv tanít és szórakoztat, az igényes tv-nézés

6. osztály:

- Idénybalesetek
- Előzékenység a közúti közlekedésben
- Pubertáskori testi-lelki változások
- Veszélyeztető tényezők (alkohol), egészségkárosító magatartásformák elkerülése

7. osztály:

- Veszélyeztető tényezők (kábitószer) egészségkárosító magatartásformák elkerülése
- A kulturált magatartás szabályai a fiúk és lányok barátságában
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- Hogyan töltsük a szünidőt?
- A tv műsorok bővülő választéka

8. osztály:

- Nyitott szemmel itthon és külföldön
- A művészet szerepe az ember életében

- Aktív esztétikai tevékenységek

Az egyén és közösség témakörei:

5. osztály:

- Az osztály érendje, házi rendje
- Tartalmas, vonzó élet a közösségben
- Megbízások, tisztségek az osztályban
- Helyem az osztályban
- Őszinteség, titoktartás
- Az adott szó kötelező ereje
- Együttműködés a közös munkában
- Ismerem-e önmagammat?
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyermekek közössége
- A család gazdálkodik
- Alkalmazkodás a családban

6. osztály:

- Önismeret-társismeret
- Kommunikációs és szociális készségfejlesztés
- Igazmondás és hazugság
- Barátok, ismerősök az iskolán kívül
- Demokrácia a családban

7. osztály:

- Önismeret-társismeret
- Kommunikációs és szociális készségfejlesztés
- Barátság – szerelem – párkapcsolat
- Igaz barátok az osztályban
- Konfliktusok az osztályban
- Tisztelet az ember iránt
- Bírálat – önbírálat
- Mások szerepe az önértékelés alakulásában
- A család funkciói
- Konfliktusok a családban

8. osztály:

- Harcban önmagunkkal
- Kamaszszerelm
- Szexuális felvilágosítás
- A házasság, a családtervezés
- A felbomló család

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

<p>A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása. 	<p>A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés).</p> <p>Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.</p>
<p>Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdési tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
<p>Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiénia területén; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

	<p>magatartás fontos része.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolója. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták). 	
<p>Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Értékkorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
<p>A biztonságos életvezetés elsajátítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

8.3. Az egészségnevelés várható eredményei:

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása

4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörülményekre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség-, és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

8.4. Komplex intézményi mozgásprogram

Az iskola életében rendszeresen szerepelnek sportprogramok. Minden hónapban az aktuális évköri időszaknak megfelelő testtáj kiemelt fejlesztése és a hozzá kapcsolódó népi- és sportjátékok kerülnek hangsúlyosan elő. A gyerekek folyamatosan megismerkednek a régi népi gyógymódokkal, gyógynövényekkel. Az iskolakert terményeivel kiegészítik az egészséges táplálkozásról szerzett tudásukat a gyakorlatban is.

Rendszeresen aktívan részt veszünk a városi/területi/országos diák- és tömegsport rendezvényeken, egészségnapokon.

Alsó tagozatban szervezeten járnak a gyerekek uszodai foglalkozásokra. Több városi sportegyesületnek is tagjai iskolánk növendékei, amikkel kölcsönösen jó kapcsolatot ápolunk. Iskolánkban rendszeres látványos bemutatókkal segítjük egymás munkáját, a sportos életmód és az adott sportág bemutatását, népszerűsítését.

Tanulóink délutáni foglalkozások keretében néptáncot tanulnak. Iskolánkban karate oktatás is folyik a gyerekek számára.

Az éves tanulmányi kirándulások programjainak egyik központi eleme mindig a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára minden tanévben készül javaslat. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

8.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és egészségnap keretében valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés;
- a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása;
- saját kompetenciájuk ismeretében a tanulók hatékonyan tudjanak és merjenek segíteni embertársaiknak.
- megalapozni a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulását.

A tanulók: - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát:

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

Alsó tagozatban magyar, környezetismeret, és testnevelés órákon valósul meg az életkori sajátosságokhoz igazodva.

Az 5-8. évfolyamban az osztályfőnöki tanórákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan. A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódva az alábbi ismereteket kell elsajátítani:

Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.

Fizika: égési sérülések, forrázás.

Testnevelés: mozgással összefüggő sérülések.

9. Az iskola környezeti nevelési programja

9.1. A környezeti nevelési program alapjai

1. A pedagógiai program mellékletei tartalmazzák azokat a törvényi kereteket, illetve települési és iskolai dokumentumokat, amelyeket a környezeti nevelési program elkészítésénél figyelembe kell venni.

9.1.1. Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola Keszthelyen, a „Balaton fővárosának” kertvárosi jellegű részén található, zöld terülthez közel. Minősített Ökoiskola és Madárbarát iskola címmel rendelkezünk, ami a természetvédelemhez kapcsolódó felelősségtudatunkról és elkötelezettségünkéről tanúskodik.

Szépen kialakított, tágas, füves, virágos az iskola udvara, plusz tanulói kiskerteket is kialakítottunk, ami sok lehetőséget rejt és feladatot is ad környezeti nevelési szempontból. Az iskola kívülről és belső berendezését tekintve is híven mutatja a természethez való közeledést. Sok az erre utaló forma és anyag (fa, életfa, népi motívumok stb.) Ezek megismerése, tisztelése és ápolása kiemelkedő jelentőséggel bír az iskola életében.

Kiemelt jelentőségű még a város - különösen az iskola környéke- és a Balaton part figyelme és tudatos alakítása, védelme.

Az iskolában jelenleg a tantestület kb. 1/3-a foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül.

9.1.2. Környezeti nevelés a hagyományos tanórai oktatás szervezésében

- Tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket alkalmazunk, de **legfontosabb szerepe az önálló ismeretszerzésnek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek** van. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségét is felhasználjuk, alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert csak így lehet okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

- Az egyszerű élettani-, víz-, talaj- és levegővizsgálati módszereket laboratóriumi feladatok, kutatások és önálló munkavégzés során tanítjuk meg. Kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásainak értékelését.

9.1.3. Környezeti nevelés a nem hagyományos tanórai oktatás szervezésében

- A projektoktatásban, illetve a mindennapi szabadidős foglalkozásokon is megjelenik a kertészkedés, udvart szépítő munkák, fa- és gyepgondozás, növény- és állatmegfigyelés

- Rendszeresen részt veszünk környezetvédelmi programokon, hosszú távú megfigyelésekben, természetvédelmi munkákban (Madárbarát iskola)

- Hangsúlyosan megjelenik a gyerekek és pedagógusok napi rutinjában az „ökotudatosság” (szelektív szemétyűjtés, használt akkumulátorok, elemek gyűjtése, komposztálás) és ezek fontossága

- A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a helyi-, országos és egyetemes természet és környezetvédelem fontos téma (Zöld Zala, Rigó Énekeljen)

- Ökológiai táborok látogatása, ill. saját ökológiai tábor, erre épülő iskolai napok szervezése

- Folyamatos szelektív hulladékgyűjtési akciók az iskolán belül

. Minden évben szervezünk papírgyűjtést, gesztenyegyűjtést is

- Évente többször rendezünk iskolánapot, amelynek témája mindig kapcsolódik a környezeti neveléshez (pl.: Víz napja)

- Minden évben többször szervezünk szemétyűjtéssel egybekötött környezet szépítési programot az iskola körül

9.2. Speciális feladatok:

- Az intézmény „Ehető iskolakert” programjának megvalósítása.
- A megszerzett Ökoiskola címnek megfelelő működés.
- Tudatos fogyasztói szemlélet kialakítása, zöldsztudatosság.
- Természetes gyógymódok, népi gyógyászat ismerete.
- Organikus szemlélet kialakítása.

9.3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkák céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jól

munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Az iskolának a következő tanévben- az alábbiakat figyelembe véve- ki kell dolgoznia részletesen is az iskolán belüli és kívüli kapcsolatrendszerét.

Fontos és jelentős nem anyagi jellegű erőforrás az iskolán belüli együttműködés, mely magába foglalja a pedagógusok, tanulók, szülők és a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is.

9.4. Az iskolán kívüli együttműködés

- *Fenntartó:* Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés- az iskola egész életén belül- a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladat, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza, támogassa az iskolai környezeti nevelési programokat.

- *Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:* A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedő fontosságúak a múzeumok, állatkertek és nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat az iskolai munka során készítjük elő.

- *Civil szervezetek:* A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

-*Hivatalos szervek:* A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasatainkra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

9.5. Alapelvek, jövőkép, célok

Alapelvek, jövőkép:

- fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség
- az ökológiai lábnyom
- a környezettudatos magatartás és életvitel
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás, életvitel
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartás, annak megőrzésének igénye és akarása
- a természeti és épített környezet szeretete és védelme, sokféleség őrzése
- a rendszerszemlélet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igénye
- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia

- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, médiahasználat
- konfliktuskezelés és megoldás
- értékelés és mérlegelés készsége

9.6. Konkrét célok:

- az iskolában tervezett új, speciális érdeklődésű képzési irányok követelményeinek, tananyagának, jellemzőinek kidolgozása
- az egészségnevelési programmal történő szoros összekapcsolódás
- a tantestület tagjainak megnyerése a további és folyamatos környezeti nevelési munkához
- a tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások, témanapok szervezése
- iskolanapok szervezése ökológiai témákkal
- alternatív pedagógiai foglalkozások és hagyományos órák környezetvédelmi témákban

9.7. Szaktárgyi célok:

- az évköri sajtóságok megfigyelése, megtapasztalása, majd az ezekhez alkalmazkodó és szorosan kapcsolódó tematika, feladatrendszer felállítása
- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése, megélése
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása a gyakorlatban
- tanórán kívüli rendszeres foglalkozások szervezése
- természetvédelmi versenyekre felkészítés
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon

9.8. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A tanórán kívüli és a tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni, ezért fontos a tantárgyak közti integráció és az évköri egység hangsúlyos szerepe. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban megfelelő módon egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- az évkörnek megfelelő kísérletek, folyamatos és hosszú távú megfigyelések, valamint ezek rögzítése, beillesztése az oktatásba
- terepi munka (terepgyakorlat, tábor, tanulmányi kirándulás, városismereti játékok)
- gyakorlati és kézműves foglalkozások
- pályázatok, újságkészítés, kiállítás rendezés, filmkészítés...
- múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttelp, hulladékégető, szennyvíztisztító stb. meglátogatása
- versenyek
- szakkörök
- iskolazöldítés, kerti munkák
- témanap, témahét
- projektek
- tanórai, laboratóriumi munka

9.9. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében nagyon fontos, hogy sokféle módszert alkalmazzunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Az ennek érdekében használt módszerek a következők:

Játékok:

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő

Modellezés:

- hatásvizsgálatok
- rendszermodellezés
- előrejelzések
- működő modellek készítése, elemzése

Riport módszer:

- kérdőíves felmérés
- direkt riportok
- fotóriport

Terepgyakorlati módszerek:

- terepgyakorlatok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka:

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend- és tisztasági verseny

Művészi kifejezés

9.10. Taneszközök:

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépés tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

A nyári táborok számára biztosítani kell a biológiai és kémiai vízvizsgálatokhoz, illetve a levegő- és talajvizsgálatokhoz szükséges eszközöket, vegyszereket.

Folyamatosan frissíteni a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális, ill. multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

9.11. Iskolai környezet - Lásd a helyzetelemzésnél

9.12. Kapcsolatrendszer, kommunikáció

Környezeti nevelésben- jellegénél, összetettségénél fogva- leghasznosabb a közvetlen megtapasztalás megélése a gyerek számára, de nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai is. Legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, halott és látott információk birtokában kritikusan, okosan mérlegelve tudják az ismereteket feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat biztosan meg tudják különböztetni az értéktelenektől. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára is.

9.13. Iskolán belüli kommunikáció formái:

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- drótpostán történő levelezés tanárokkal, diákokkal, szülőkkel
- faliújságon közölt információk készítése
- szórólapok készítése

9.14. Iskolán kívüli kommunikáció formái:

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása
- környezeti problémákról szóló tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek értékelése
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése

9.15. Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból elér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett markánsan közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről.

A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

Minden tanév elején írásos formában elkészítjük az iskolaéves környezeti nevelési munkaprogramját. A félévi és az év végi értékelő nevelőtestületi értekezleten az iskolai munkaterv ezen része is megvitatásra, illetve elfogadásra kerül.

9.16. Továbbképzés

A tantestület továbbképzésének megtervezésekor külön figyelmet fordítunk arra, hogy abban a környezeti nevelés elveinek és gyakorlatának fejlesztése is helyet kapjon. Évente legalább két tanárnak lehetőség szerint részt kell vennie külső intézmények által szervezett környezeti nevelési tanár továbbképzési programokon.

III. Az alapfokú művészetoktatás Pedagógiai Programja

A 3/2011. (I.26.) NEFMI Rendelet értelmében a 27/1998. (VI.10.) MKM Rendelet 1. sz. Melléklete kiegészül a 2. sz. Melléklettel, aminek értelmében a tanszakok beosztása, a tantárgyak megnevezése pontosításra került, valamint a alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja is, a szakma által megfogalmazott módosításokon ment át.

A 2011-2012-es tanévben belépő növendékekre ez az új szabályozás érvényes felmenő rendszerben. A korábban létesített tanulói jogviszony kimenő rendszerben szűnik meg. Tehát a rendelkezés értelmében a 27/1998.(VI. 10.) MKM Rendelet 1. sz. Melléklete legfeljebb 2026-2027-es tanév végéig marad érvényben.

Az 2. sz. Melléklet értelmében a tanszakok elnevezését tudomásul véve, az Alapfokú Művészetoktatás átdolgozott követelményeit és tantervi programját elfogadva beépítjük iskolánk Pedagógiai Programjába az alábbiak szerint:

1. Zeneművészeti ág:

1.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói:

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúrák közvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

1.2 A képzés struktúrája:

1.2.1. Tanszakok és tantárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütőhangszer

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, csembaló, orgona, szintetizátor-keyboard

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, egyházzene, improvizáció,

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés

„A” tagozat

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka,

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, csembaló, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző	Alapfok						
	(1)	1	2	3	4	5	6	
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2			
Kötelezően választható tantárgy						2	2	
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámait figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene) valamint más művészeti ág (képző– és iparművészeti, táncművészeti, színház– és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok – alapfok 2. évfolyamtól javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előkészítő		Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1	1	1	1	1	1

Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona, csembaló,

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+5 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3–4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

1.2.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

„A” tagozat

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet–zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció valamint népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok			Továbbképző		
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A zenetörténet–zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+ 4 évfolyam (előképző 1-2) + alapfok 1-4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1.–2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

„B” tagozat

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

2. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei:

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

– Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

– A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

– A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

– A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

– Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

– Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

– Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

– Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

– Rendszeres zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

– A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

– A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

– A kortárs zene befogadására nevelés.

– A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

– A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

– Tehetség gondozás.

– Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás

– A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja:

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló

felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak:

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet – zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy „A” tagozat: a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

4. Iskolánkban oktatható klasszikus zenei tantárgyak:

Főtárgyak:

- Fafúvós tanszak tantárgyai:

Furulya
Fuvola
Klarinét
Szaxofon

- Akkordikus tanszak tantárgyai:

Gitár
Ütőhangszer

- Billentyűs tanszak tantárgyai:

Zongora
Szintetizátor-Keyboard

- Vonós tanszak tantárgyai:

Hegedű
Gordonka

Zeneismeret tanszak tantárgyai:

Szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom

Kötelező tárgyak:

Szolfézs kötelező (4. évfolyamig), vagy
Szolfézs („B” tagozaton végig)
Zongora („B” tagozaton 3. évfolyamtól)

Zongora, illetve egyéb hangszer, szolfézs,
zenetörténet - zeneirodalom, főtárgynál.

Kötelezően választható tárgyak 5. évfolyamtól:

Szolfézs, vagy

Zenetörténet-zeneirodalom, vagy

Kórus

IV. A zeneművészeti ág pedagógiai programjának megvalósítása

1. Alapvető célok, feladatok

A „Legyen a zene mindenkié” kodályi gondolat zeneiskolai nevelésünk alapvető célja: a zene megismertetése, megszerettetése a hangszeres tanulmányok során.

Valamennyi tanuló számára komplex személyiségfejlesztő módszerek alkalmazásával alakítjuk ki a zene szeretetét. A zene világában való eligazodás az érzelmi intelligencia fejlesztését és fejlődését szolgálja, hozzájárul a tanulók komplex személyiségfejlesztéséhez, amely számtalan vonalon kapcsolódik más tudományokhoz is.

A pedagógussal való személyes, érzelmi kapcsolat kialakításával, a gyerekekkel közös hangszerjátékkal lehet megéreztetni a zene örömét. A zenén keresztül érzékenységre, színes érzelmekre, nyitottságra, a másokra való odafigyelés képességére tanítunk. Fontosnak érezzük az esztétikai fejlesztést, a jó zenei ízlés alakítását. Kezdetben (az életkori sajátosságoknak megfelelően) az utánpótlás van előtérben (a pedagógus személyisége ezért is nagyon fontos), majd később a zenei megoldások közös, ill. egyéni megtalálása kerül előtérbe. A zenei nevelésnek a személyiségfejlesztésben igen nagy szerepe van. Pl.: A légzéstechnika megtanulásával megtanul a gyermek ellazulni, megtanulja testét tudatosan kontrollálni, megtanulja, hogy a hangszer kezelésében, a zene megszólaltatásában az egész testének szerepe van, ez teszi lehetővé a minél jobb kifejezőkészséget, ez ad biztonságérzetet a zene egyéni kifejezőmódjához is. Amikor hangversenyen szerepel, kialakul előadókészsége, amely valójában önmaga vállalása, ill. a másoknak való szellemi ajándékozás folyamatának létrejötté, alakulása. A zenei műben való elmélyülés, a belső figyelem, a finom lelki rezdülések érzékelésének útja. A kifejezőkészség fejlesztése nyomán az öröm, az önkifejezés igénye, és az egyéni érzelmek, színek formába öntése valósul meg. A zenei tanulmányok lehetővé teszik a ritmikusság a dinamizmus és lendület kötött formában való kifejezését, ill. előhívását a zenei formákon keresztül.

A kamarazenélés mindezekén túl az egymásra figyelésre, alkalmazkodásra, közösségi magatartásra is nevel. Ebben megtanul a gyerek irányítani, és háttérbe húzódni is. A társas kapcsolatok itt a szokásostól eltérő formában jelentkeznek, és alakulnak, ezért a közösségi kapcsolatok új, más dimenzióját jelentik.

Szükségszerű, hogy a zenetanítással foglalkozó valamennyi pedagógus ismerje egymás munkáját, törekvéseit, a tanítandó tananyagot, hogy a tapasztalatok felhasználhatók legyenek a szolfézs, és az ének-zene tanításban, a társas éneklésben és a társas zenélésben is. Szükségszerű az is, hogy a zenepedagógusok ismerjék tanítványaik magatartását, képességeit, egyéni sajátosságait, eredményeit az iskolai élet más területein is, és a személyiségfejlesztéssel összefüggő feladatokat a többi pedagógussal összhangban végezzék.

2. Az iskola, mint tehetségpont.

2.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

Fontos feladatunk a zenei a tehetségek felfedezése, gondozása, veleszületett vagy szerzett képességeik kibontakoztatása, továbbfejlesztése. Megtalálni számukra azt az „utat”, amelyen elmélyülten és eredményesen haladhatnak előre és az átlagnál jobb teljesítményeket érhetnek el.

Figyelembe kell venni, hogy a tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, mind

a magatartás terén általában eltérnek az átlagtól.

A zeneileg tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, a korlátozás elleni védekezés, és gyakran a szociális korlátok áthágása jellemző.

A tehetséggondozásban ezért nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni.

Ezek:

- az érintett gyerek, gyerekek kora
- milyen szinten állnak, mit tudnak?
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük?
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani?
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására?
- milyen feltételrendszer mellett dolgozik a pedagógus?
- mennyi időt és energiát tud és akar befektetni ebbe a munkába a pedagógus?
- milyen elismerés és kik részéről várható a nevelő extra teljesítményéért?

Mindezek tisztázása után a növendékek, szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen választhatjuk meg. Ezek:

- a) „minőségi” csoportba irányítás (egyénenként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében.
- b) Évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
- c) Gazdagítás, dústítás: hogy a tanévi anyagot az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal dolgoznak.

A művészi képességek (zene) rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük művészi tehetség.

A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák:

- versenyeken való részvétel (házi, városi, országos, nemzetközi) – minden tanszak;
- külső rendezvényeken (más iskolai, városi, külföldi) való szereplés
- gálaesteken, tanévzárókon történő fellépések
- szaktáborokon való részvétel – minden tanszak.
- növendékhangversenyek, ünnepeken való közreműködés, versenyeken való eredményes szereplés, zenei táborok

2.2. A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók-nevelők között;
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdí a kreativitással szembeni akadályokat (pl.: az elmagányosodás érzését, kortársak megvetését, hibáktól való szorongás érzését, stb.);
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

3. Szakmai fejlesztési törekvéseink:

A már meglévő általános iskola évköri rendszeren alapuló projekthez jól illeszkedő zenei kapcsolatokat rendelünk, azokat folyamatosan fejlesztjük és dokumentáljuk. Az aktuális rendszert érintő témaköröket hangszeres és szöveges előadással, zenehallgatással, játékos feladatokkal tervezzük meg.

A japán – magyar kapcsolatok ápolását, elsősorban meghívott előadóművészek közreműködésével, interjúkkal kívánjuk megvalósítani. A meghívott előadó személyéhez elsősorban a zenetanárok javaslatát kérjük, továbbá szem előtt tartjuk az eddigi értékes kapcsolataink ajánlásait is.

Az eredményesebb munka érdekében 2014. március 1.-től létrehoztuk a „Hónap növendéke” hangszeres pályázatot. Fejlesztési tevékenységünk során az alábbi szempontokat határoztuk meg növendékeink számára:

- rendszeres és szorgalmas felkészülés a főtárgy órákra
- az órán teljes felszereléssel (hangszer, kotta, ellenőrző) való megjelenés
- pontos órai kezdés
- jeles havi osztályzat

Az eredményhirdetés a zenei hirdetőtáblán és a szülők felé elektronikus levélben kerül kihirdetésre.

A zenei kultúránkban kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a hangverseny látogatásnak. Ennek érdekében bérletes hangversenysorozatot kívánunk megvalósítani. Ehhez előzetesen igényfelmérést készítünk a növendékek és a szülők körében.

4. Számonkérések, beszámoltatások

- A zeneiskolai haladás értékelése az iskola pedagógiai elveiből kiindulva, szintén az egyes gyerekek önmagukhoz mért teljesítménye alapján történik. Mivel a cél a zene megszerettetése, a pedagógus feladata a gyermek motiválása minél több sikerélménnyel. A megmérettetés legfontosabb módszere a gyakori házi hangversenyeken és más rendezvényeken való fellépés. A teljesítmény minősítésében elsőrendű a biztatás, de iránymutatásként meg kell fogalmazni a fejlődés útját is. Mindenképpen a gyermek egyéni képességeiből szabad csak kiindulni, de objektíven kell értékelni a hallás, a ritmus, a zenei kifejezőkészséget, és a hangszertechnikát, segítve a gyermeknek, hogy azt hogyan javíthatja egyéniségének és képességének megfelelően.

A szolfézs tanítás feladata a zenei műveltség gyarapítása, a zenei készségek, képességek (ritmusérzék, intonáció, hangközök, relációk megismerése, dallamhallás, többszólamúság, zenei írás-olvasás, zenei memória) fejlesztése, ezzel a hangszerstanulás segítése. A szolfézs tanításban elért tudásszint mérése írásbeli munka alapján történik, évente többször is. A felmérések feladatsora a készségi szint, ill. az elméleti tudás számonkérésére irányul. Összefoglaló órák (évente kétszer) keretében a gyerekek beszámolnak lapról olvasási és intonációs képességük fejlődéséről a meghívott zenetanárok jelenlétben.

A házi hangversenyek után a zenetanárok is értékelik az egyes gyermekek zenei teljesítményét egymás között, megbeszélik a problémákat és a további tennivalókat. Az objektív értékelést mindenképpen a szülő tudomására kell hozni.

Az alapfokú művészetoktatásban ugyanazok az elvek alkalmazandók, mint az általános iskolai oktatásban-nevelésben az értékelésre, a továbbhaladásra, ill. a magatartás és szorgalom

minősítésére vonatkozóan. A szöveges értékelés mellett a hangszeres oktatásban az osztályzás is megmarad

Diákjaink hagyományosan jól szerepelnek a megyei és regionális versenyeken.

Képzési rendszerünkben félévi meghallgatáson és év végi vizsgán vesznek részt tanulóink. A vizsgák az SZMSZ-ben előírtak alapján történnek, a vizsgáról vizsgajegyzőkönyvet vezetünk. Az eredményeket félévkor az ellenőrző könyvbe, év végén a bizonyítványba vezetjük be. A félévi értékeléskor egyénre szabott személyes értékelést adunk főtárgyból és kötelező (szolfézs) tárgyból. A jutalmazás, elismerés és elmarasztalás formáit az SZMSZ tartalmazza.

Végzőseink közül egy-két tanulónk zenei pályán folytatja tanulmányait.

5. Az intézmény kulturális és ünnepi rendezvényei

Az iskola hagyományainak ápolása, jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, továbbá az ünnepélyekre, megemlékezésekre, rendezvényekre vonatkozó időpontokat, valamint a szervezési felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

- Életfa Napok alkalmából rendezett hangverseny
- Október 1. Zenei Világnap alkalmából rendezett hangverseny
- „Kicsinyek” koncertje
- Karácsonyi hangverseny az általános iskolai tagozat diákjaival és tanáraival közösen
- Sakura (Cseresznyevirágzás) japán ünnep - Okuma napok: Okuma Nobuko, iskolánk alapítójának tiszteletére rendezett emlékkoncert
- Szereplés Keszthely kulturális rendezvényein

A japán kultúrában kiemelten fontos szerepet tölt be a cseresznyefa és annak virágzási időszaka, mely március végén, április elején esedékes. A csodaszép rózsaszínbe boruló fák a

múlandóságot is jelképezik, hiszen az esemény mindössze egy-két hétig tart, de a „sakurának” nevezett virágok egyébként is a japán kultúrkincs alapvető részei, megszámlálhatatlan zenei, képzőművészeti és irodalmi alkotás ihletői, szereplői is.

Maga a virágzással egybekötött piknik nagyon fontos a helyieknek, ilyenkor emberek tömegei lepik el a parkokat, a földön, pokrócokon ülve ünnepelnek, beszélgetnek, gyönyörködnek párok, családok, baráti társaságok, akár vidéken élnek, akár a nagyvárosokban. Az esemény jelentőségét mutatja, hogy a televíziók és rádiók folyamatosan tudósítanak a virágzásról, mivel az nem egyszerre következik be országszerte, így a médiumok frissen számolnak be arról, hogy épp hol történik meg a szirmok kibomlása. A „hanami” ráadásul nem csak nappal történhet, sokan kedvelik az éjszakai viráglest is, ennek külön neve van: „jozakuta” (a cseresznyefák éjszakája).

5.1. Iskolaszintű versenyek, rendezvények

- Növendékhangversenyek, félévente
- Tanszaki hangversenyek, félévente

5.2. Szervezeti hagyományaink:

A zeneiskolába történő felvételi jelentkezések előtt május elején tájékoztató értekezletet szervezünk az érdeklődő szülőknek, diákoknak.

Az érdeklődő partnereink számára „Nyílt nap” alkalmából is lehetőséget adunk a zeneórák megtekintésére.

A tanév folyamán szülői értekezlet és fogadóóra is lehetőséget ad a pedagógusok és a szülők találkozására.

Kapcsolatot ápolunk:

- a megye zeneiskolaival,
- az ország művészeti középiskolaival
- a Szülői Tanáccsal
- az Esthajnalcsillag Oktatási Alapítvány alapítójával és kuratóriumával,
- a város óvodáival, általános-, és középiskolaival,
- a Magyar Zeneiskolák Szövetségével (MZMSZ)
- az Alapítványi és Magániskolák Egyesületével (AME)
- hangszerparkunk állagának megőrzése, javítása érdekében Dominkó Szabolcs hangszerjavító mesterrel, Bodnár Sándor zongorakészítő-hangoló mesterrel

